Raadsvoorstel

Agendapunt: 05

Onderwerp
Voorjaarsnota 2016 GGD Hart voor Brabant

Datum voorstel	Datum raadsvergadering	Bijlagen	Ter inzage
3 maart 2015	7 april 2015		Voorjaarsnota 2016 GGD Hart voor Brabant

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting
De GGD Hart voor Brabant is een gemeenschappelijke regeling van gemeenten in de regio Midden Brabant, regio Den Bosch en regio Brabant Noord-Oost. De GGD voert taken uit op het gebied van de openbare gezondheidszorg in opdracht van de gemeenten. Iedere gemeente in deze gemeenschappelijke regeling krijgt de mogelijkheid advies uit te brengen over de kaders en de begroting van het komende jaar.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?
De GGD Hart voor Brabant is een Gemeenschappelijke Regeling van gemeenten in de regio Midden Brabant, regio Den Bosch en regio Brabant Noord-Oost. De GGD voert taken uit op het gebied van de openbare gezondheidszorg in opdracht van de gemeente(n). Dit gebeurt op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Onlangs is de voorjaarsnota 2016 ontvangen. In de voorjaarsnota staan de voornemens van de GGD voor 2016. Op 9 april 2015 neemt het Algemeen Bestuur hierover een besluit. De voorjaarsnota is de basis voor de ontwerpbegroting 2016 waarover het Algemeen Bestuur van de GGD voor 1 juli een besluit moet nemen. In dit voorstel wordt ingegaan op de inhoud van de voorjaarsnota 2016.

2. Wat willen we bereiken?
Op grond van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente een aantal taken op het gebied van de openbare gezondheidszorg waarmee voor de inwoners een voorziening voor gezondheidszorg wordt bereikt.
Voor de uitvoering van deze taken is de gemeenschappelijke regeling GGD opgericht. Het takenpakket van de GGD bestaat uit een uniform deel en een deel voor lokale accenten. In de voorjaarsnota wordt ingegaan op de beleidsvoornemens voor 2016 van de GGD Hart voor Brabant.

3. Wat gaan we daarvoor doen?
Inhoudelijke koers
De voorjaarsnota 2016 vormt het kader voor de ontwerpbegroting 2016 van de GGD Hart voor Brabant. De kerntaak van de GGD is: gezondheidswinst behalen. In 2011 benoemde het AB als speerpunten:
1. gelijke kansen: door het terugdringen van gezondheidsachterstanden;
2. gezonde omgeving: door te zorgen voor een gezonde en veilige omgeving;
3. vitale bevolking: door te investeren in preventie.

Ambtelijke bijstand: Janke Bolt

Dit zijn de belangrijkste ankers voor de wettelijke taken in de publieke gezondheid.

De inhoudelijke koers is een voortzetting van ingezet beleid met de bovengenoemde speerpunten. Daarnaast wordt in de voorjaarsnota kort geschetst welke ontwikkelingen in het sociale domein plaatsvinden (van transitie naar transformatie, uitgaan van de eigen kracht van burgers) en de gevolgen daarvan voor de positie en werkwijze van de GGD. De rol van de GGD ligt vooral in de 0e en 1e lijn: vroeg en snel signaleren van gezondheidsrisico's, preventief acteren op deze risico's, samenwerken met partners in de 0e en 1e lijn, versterken van eigen kracht en lichte ondersteuning bieden waar nodig (zowel individueel als collectief). Geadviseerd wordt in te stemmen met de inhoudelijke koers van de GGD Hart voor Brabant.

Bezuinigingen
De afgelopen jaren heeft de GGD Hart voor Brabant bezuinigd op verzoek van de gemeenten. In 2012 en 2013 heeft de GGD € 1,7 miljoen bezuinigd. Ook in 2014 en 2015 bezuinigde de GGD om autonome ontwikkelingen te compenseren. Daarnaast leidde de integratie van de jeugdgezondheidszorg tot een structureel jaarlijks voordeel voor de gemeenten van € 600.000,00 dit is gerealiseerd binnen de bedrijfsvoering. In totaal bezuinigde de GGD tot ongeveer 8% (van de gemeentelijke bijdrage van € 31 miljoen). De GGD geeft aan hierdoor wel minder weerbaar te zijn geworden: de bezuinigingen eisten hun tol en verminderden de (innovatie)kracht. De bezuinigingen zijn inherent aan de huidige tijd.

Gemeenten hebben vanuit het Rijk de opdracht gekregen om te bezuinigen. Hiervoor zijn verschillende parameters te bedenken; versoberen en veranderen. Verandering kan vragen om innovatie waarvoor een investering nodig is. Een investering om bezuinigingen te kunnen realiseren. Gemeenten hebben de GGD gevraagd om mee te bewegen met de bezuinigingen op het Gemeentefonds: trap op, trap af.
Het GGD-bestuur heeft daarom gevraagd om bezuinigingsopties, vertrekkend vanuit de inhoud. Samen met gemeentebestuurders en ambtenaren maakte de GGD een overzicht van de mogelijke bezuinigingen en hun effecten. Naast de onder “inhoudelijke koers” benoemde speerpunten (zie vorige pagina) waren daarbij de uitgangspunten:

- de bezuinigingen mogen de bijdrage aan de transities niet belemmeren;
- gemeenten trekken samen op, vaak per regio;
- gemeenten maken afspraken over de aanpak van de gezondheidsrisico’s die overal spelen en het basispakket dat daarvoor nodig is.

Tegen deze achtergrond gaf het AB de opdracht om voor 2016 en volgende jaren bezuinigingsopties neer te leggen, vertrekkend vanuit de inhoud.
De GGD maakte samen met een aantal bestuurders en ambtenaren een overzicht van de mogelijke bezuinigingen en hun effecten in de vorm van een productenboek.
Op basis van het productenboek heeft de GGD Hart voor Brabant bezuinigingsscenario's opgesteld.

Scenario 1:

In juli 2014 heeft het AB al besloten tot het volgende:

Huisvestingsplan € 376.000,00
Nieuw basispakket JGZ € 760.000,00
Totaal scenario 1 € 1.136.000,00

Scenario 2:
Bovenop de bezuinigingen van scenario 1 voert de GGD een aantal taken efficiënter, soberder of niet meer uit.

Totaal scenario 1 € 1.136.000,00
Intake (alleen 1e kind thuis, anderen op bureau) € 152.000,00
Onderzoek spraak/taal (jeugdarts i.p.v. logopediste) € 144.000,00
Inloopspreekuur (één locatie per gemeente / andere vormen) € 26.000,00
Collectieve preventie seksuele gezondheid (niet meer alle doelgroepen)€ 55.000,00
Advisering en lichte ondersteuning (vanaf 2017) € 100.000,00
Totaal scenario 2 € 1.613.000,00

Scenario 3:
In dit scenario wordt een deel van de bezuinigingen uit scenario 2 geïnvesteerd in nieuwe werkwijzen.

Totaal scenario 2 € 1.613.000,00
Stelpost (informatiepositie, kwetsbare volwassenen, inzet in transities) -/- € 400.000,00
Totaal scenario 3 € 1.213.000,00

De inzet van de middelen uit deze stelpost kan alleen plaatsvinden na een akkoord in het AB. Het AB kan een besluit nemen over het al dan niet inzetten van deze middelen bij de bespreking van de begroting 2016. Daar gaat een inhoudelijk en gezamenlijk visietraject aan vooraf. Dit moet ook prioriteiten voor de publieke gezondheid opleveren en van daaruit mogelijk de noodzaak van innovaties.

Advies
Bovenstaande scenario's zijn besproken in het DB, op de regionale bestuurlijke overleggen en tijdens de AB vergadering in november. De GGD Hart voor Brabant stelt scenario 3 voor. Dat voorstel is verwerkt in deze voorjaarsnota. Geadviseerd wordt akkoord te gaan met dit scenario maar om hierbij een zienswijze af te geven, dat deze investering gericht moet zijn op preventie.

Naast de overheveling van nieuwe taken en functies vanuit het Rijk naar de gemeenten (de transities) staan gemeenten voor de uitdaging om binnen krappere financiële kaders, hulp en ondersteuning voor inwoners te regelen. Dit noopt gemeenten tot het anders inrichten van het sociale domein (transformatie). Adagium is beter voorkomen dan genezen. De gemeenten hebben geïnvesteerd in deze transformatie door met een meer doelmatige manier van inkopen, te zorgen dat inwoners beter in staat gesteld worden om vanuit intrinsieke kracht hun zelfredzaamheid te vergroten en te behouden. In dit kader is vanuit de GGD geen extra investering nodig in bovenstaande innovatieve aanpak. Ofwel: de GGD hoeft niet te investeren in het doorontwikkelen van de transformatie. Belangrijk is om eerst de effecten van de stelselwijziging in beeld te brengen alvorens doorontwikkeling te realiseren bovenop de onderscheidende aanpak van de gemeente. Daarentegen is

investering in preventie wel degelijk nodig om ervoor te zorgen dat de GGD zich nog beter kan richten op het voorkomen dat belemmeringen in de zelfredzaamheid van inwoners, in de kiem gesmoord worden en niet kunnen doorgroeien tot het punt dat men het op eigen kracht niet meer redt. Als dat bedoeld wordt met innovatie bij de GGD, dan is het akkoord.

4. Wat mag het kosten?

De gemeentelijke bijdrage aan de GGD heeft verschillende grondslagen:

- Een bijdrage per inwoner voor het basispakket;
- Een vast bedrag voor de jeugdgezondheidszorg 0 - 4 jaar, het elektronisch kinddossier (EKD) en het pubercontactmoment.

Prognose inwonersbijdrage, nominale ontwikkelingen en autonome kosten

De inwonersbijdrage voor Midden-Brabant bedraagt in 2015 € 13,47 en zal in 2016 worden verlaagd naar € 13,30. Conform het besluit van het AB is geïndexeerd aan de hand van meest actuele indexcijfers van de gemeente Tilburg, deze worden in april nog geactualiseerd en verwerkt in de begroting 2016. Er is in de voorjaarsnota gerekend met een indexering van -/- 0,04% voor alle gemeentelijke bijdragen. De verschillen tussen de regio's met betrekking tot de autonome kosten komen vooral door het verschil bij de fusie in automatiseringsniveau en huisvestingskosten tussen de verschillende regio's.

	Midden-Brabant	Regio 's-Hertogenbosch	Brabant-Noordoost
Bijdrage per inwoner 2015	13,47	14,43	13,58
Indexering 2016	- 0,01	- 0,01	- 0,01
Bezuiniging huisvesting (2016)	- 0,19	- 0,19	- 0,19
Effecten GGD takenanalyse:			
a. aanvullende bezuinigingen	- 0,36	- 0,36	- 0,36
b. stelpost investeringen/innovatie	0,39	0,39	0,39
c. frictiekosten nav bezuinigingen	p.m.	p.m.	p.m.
Inwonerbijdrage 2016	**13,30**	14,26	13,41
waarvan:			
Uniform deel van het basispakket	12,37	12,37	12,37
Lokale accenten binnen het basispakket	0,93	0,93	0,93
Autonome kosten	0	0,96	0,11
Totaal	**13,30**	14,26	13,41

Prognose vaste bijdragen Jeugdgezondheidszorg 0 - 4 jaar, EKD en pubercontactmoment
Op dit moment is het nog niet mogelijk om deze bijdragen op te nemen in de algemene bijdrage per inwoner. Een aantal gemeenten zou dan nadelig uitkomen. Deze bijdragen worden op basis van hetzelfde indexcijfer berekend. Ter vergelijking zijn ook de bedragen 2015 opgenomen.

Inwonerbijdrage regio Midden-Brabant	
	2016
Basispakket	€ 307.203,00
Jeugdgezondheidszorg 0 - 4 jaar	€ 280.994,00
Elektronisch kinddossier	€ 28.935,00
Pubercontactmoment	€ 19.737,00
Totale prognose Goirle	€ 636.869,00

Geadviseerd wordt in te stemmen met de prognose voor de gemeentelijke bijdragen GGD voor 2016.

5. Communicatie en participatie / inspraak
n.v.t.

6. Vervolgtraject besluitvorming
Nadat de gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld om een zienswijze over de voorjaarsnota naar voren te brengen wordt de voorjaarsnota geagendeerd voor de vergadering van Algemeen Bestuur van 9 april 2015.

7. Fatale beslisdatum
Eventuele bezwaren tegen de voorjaarsnota dienen voor de AB-vergadering van 9 april 2015 kenbaar gemaakt te worden.

8. Voorstel
1. in te stemmen met de zienswijze zoals deze is geformuleerd door het College van Burgemeester en Wethouders, namelijk:

- Instemmen met de inhoudelijke koers van de voorjaarsnota 2016 van de GGD Hart voor Brabant.
- Instemmen met de keuze voor scenario 3 met als zienswijze dat innovatie gericht moet zijn op preventie, vanuit de gedachte dat investeren aan de voorkant bijdraagt aan de beoogde effecten van de stelselwijziging in het sociaal domein.
- Instemmen met de prognose voor de gemeentelijke bijdragen GGD voor 2016.

burgemeester en wethouders van Goirle

Machteld Rijsdorp, burgemeester
Michel Tromp, secretaris

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 03-03-2015;

gelezen het advies van de commissie Welzijn d.d. 17-03-2015;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

in te stemmen met de zienswijze zoals deze is voorgelegd door het College van Burgemeester en Wethouders namelijk:

- Instemmen met de inhoudelijke koers van de voorjaarsnota 2016 van de GGD Hart voor Brabant.
- Instemmen met de keuze voor scenario 3 met als zienswijze dat innovatie gericht moet zijn op preventie, vanuit de gedachte dat investeren aan de voorkant bijdraagt aan de beoogde effecten van de stelselwijziging in het sociaal domein.
- Instemmen met de prognose voor de gemeentelijke bijdragen GGD voor 2016.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 07-04-2015.

, de voorzitter

, de griffier